

[Landbrugsministeren.]

Forslaget antages ikke at medføre ændringer i den bestående administration eller indebære en forøgelse i statens udgifter på dette område.

Med disse ord anbefaler jeg lovforslaget til det høje folketinges velvillige behandling.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiassen): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om folkebiblioteker.

Den gældende lov om folkebiblioteker af 27. maj 1964 med senere ændringer indeholdt en bestemmelse om, at loven skulle optages til revision senest i folketings-samlingen 1969-70.

En mere gennemgribende revision af loven blev imidlertid udskudt dels på grund af ændringen i kommunestrukturen, der jo gennemførtes fra 1. april 1971, og hvormed folkebiblioteksstrukturen har en nøje sammenhæng, dels på grund af, at det udvalg, som den daværende kulturminister nedsatte i april 1969 med den opgave at fremkomme med forslag til revision af folkebiblioteksloven, først i foråret 1971 kunne afslutte sit arbejde. Udvalget afgav på nævnte tidspunkt en omfattende betænkning, indeholdende et lovforslag (betænkning nr. 607, 1971), der blev tilsendt folketingets medlemmer.

Når det imidlertid — ved lov nr. 188 af 24. maj 1972 — var nødvendigt at udskyde revisionsfristen til folketingsåret 1972-73, skyldtes det i første række, at det i sommeren 1971 blev besluttet, at det udvalg, der skulle undersøge byrde- og opgavefordelingen mellem stat og kommuner og mellem kommunerne indbyrdes, skulle undersøge muligheden for en omlægning af det hidtidige tilskudssystem på biblioteksområdet til et generelt tilskud efter objektive udgiftskriterier. Samtidig skulle der foretages en vurdering af de standard- og normkrav, der på dette område stilles til kommunerne.

Den nuværende regering har på grundlag af det nævnte udvalg undersøgelse vide-

reført dette arbejde og har ført en række forhandlinger med visse kommuner og med de kommunale organisationer; i disse forhandlinger har flere ministerier, der varetager sagsområder, som tilskudsmæssigt berøres af en eventuel principiel omlægning af tilskudssystemet, deltaget (foruden ministeriet for kulturelle anliggender bl. a. undervisningsministeriet, indenrigsministeriet og socialministeriet).

Der er efter indgående drøftelser i regeringen enighed om, at en overgang til tilskuds- ydelse fra staten til kommunerne efter objektive udgiftskriterier (de såkaldte „bloktilskud“) i al fald på længere sigt vil frembyde væsentlige administrative og økonomiske fordele; først og fremmest fordi den administrative disposition og det økonomiske ansvar for denne herved forenes, og fordi der — i overensstemmelse med hovedlinjerne i den netop gennemførte kommunalreform — opnås en decentralisering, hvorved en række afgørelser henlægges til kommunerne.

Jeg er opmærksom på, at Kommunernes Landsforening endnu ikke definitivt har taget stilling til forslaget om ændringen af tilskudssystemet til „bloktilskud“, men efter de stedfundne mange forhandlinger har regeringen dog besluttet sig til at lade det her foreliggende forslag til lov om folkebiblioteker udarbejde under den forudsætning, at der fra den 1. april 1974 på en række beslægtede områder indføres tilskud fra staten til kommunerne efter objektive kriterier. Jeg er herved gået ud fra, at dette sker samtidig for en flerhed af områder.

Skulle det vise sig, at Kommunernes Landsforening ikke tilslutter sig det nye tilskudssystem, eller at andre ministerier opretholder specialtilskud på administrativt tilsvarende områder, vil jeg for mit vedkommende under udvalgsarbejdet gerne drøfte spørgsmålet om en tilbagevenden til den hidtidige tilskudsform endnu en eperiode, således som det var foreslået i den ovennævnte betænkning nr. 607, 1971.

I denne betænkning indeholdes forslag og